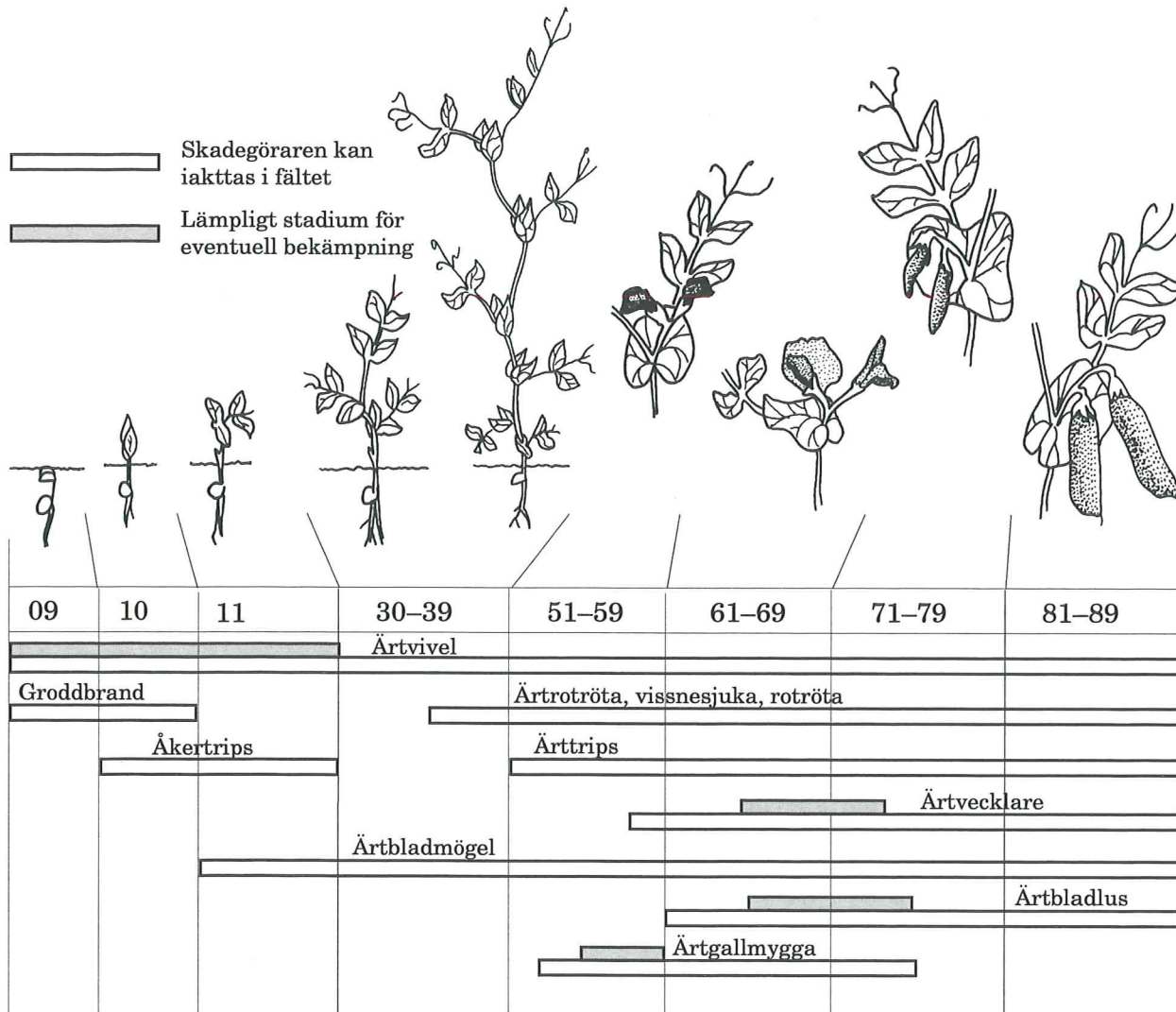

BEVAKNINGSSCHEMA FÖR SKAdegörare I ÄRTER

I detta schema ges en översikt över de vanligaste skadedjuren och sjukdomarna i ärtor. En del av dessa kan påträffas i fält praktiskt taget varje år, medan andra förekommer mer sporadiskt. I båda fallen varierar skadegörarnas ekonomiska betydelse, och därmed behovet av bekämpning, eftersom förekomst inte alltid är liktydigt med ekonomisk skördeförst.

De ofyllda linjerna i schemat visar när respektive skadegörare, eller symptom av densamma, vanligtvis kan påträffas. Vissa skadedjur förekommer praktiskt taget alltid i fälten men deras skadegörelse kan vara koncentrerad till en eller ett par korta perioder. Detta gäller till exempel ärtviveln.

De skuggade linjerna visar i vilka utvecklingsstadier det kan vara lämpligt att utföra en kemisk bekämpning. En förutsättning är att angreppet då

har nått bekämpningströskeln, eller att man befärrar att den fortsatta utvecklingen av angreppet kommer att medföra ekonomisk skördeförst vid utebliven bekämpning. Tidpunkten för en skadegörarens uppträdande, eller då den upptäcks, varierar med väderleksförhållanden och andra faktorer som påverkar skadegörarens utveckling. De angivna tidsintervallen är därför inte exakta utan viss variation kan förekomma. För flertalet svampsjukdomar i ärtor är kemisk bekämpning inte möjlig.

För utförligare information om respektive skadegörare och dess bekämpning hänvisas till Faktablad om växtskydd - Jordbruk 1J, Behovsanpassad bekämpning av skadegörare i jordbruksgrödor, samt övriga Faktablad om växtskydd - Jordbruk.

- Kod Benämning**
- Groning**
- 00 Torrt frö
- 01 Fröet börjar ta upp vatten
- 03 Fröet svällt
- 05 Roten börjar växa ut från fröet
- 07 Skott växer ut från fröet
- 08 Skott växer mot markytan
- 09 Skott växer genom markytan
- Bladutveckling**
- 10 Det första bladet är ej utvecklat
- 11 Det första bladet eller klänget är utvecklat
- 12 Två blad eller klängen är utvecklade
- 13 Tre blad eller klängen är utvecklade
- 1x X blad eller klängen är utvecklade
- 19 Nio blad/klängen eller fler är utvecklade
- Plantsträckning**
- 30 Begynnande plantsträckning
- 31 En synligt förlängd internod finns (första internoden finns nedanför noden med det första bladet)
- 32 Två synligt förlängda internoder finns
- 3x X synligt förlängda internoder finns
- 39 Nio eller fler synligt förlängda internoder finns
- Knoppstadium**
- 51 De första blomknopparna är synliga och ej täckta av blad
- 55 Individuella knoppar är synliga. De är ej täckta av blad, men fortfarande slutna
- 59 De första kronbladen är synliga. Många individuella knoppar är fortfarande slutna
- Blomning**
- 60 Den första blomman är utslagen
- 61 Begynnande blomning. 10% av blommorna är utslagna
- 63 30% av blommorna är utslagna
- 65 Full blomning. 50% av blommorna är utslagna
- 67 Blomningen avtar. De flesta kronbladen har fallit av eller torkat
- 69 Avslutad blomning
- Baljsättning**
- 71 10% av baljorna har nått full längd
- 72 20% av baljorna har nått full längd
- 7x X0% av baljorna har nått full längd
- 79 Baljorna har nått full längd och är fullmatade

Mognad

- 81 10% av baljorna är mogna. Ärtorna är torra och hårda
- 83 30% av baljorna är mogna, Ärtorna är torra och hårda
- 8x X0% av baljorna är mogna, Ärtorna är torra och hårda
- 89 Fullmoget. Alla baljorna är mogna. Ärtorna är torra och hårda
- Nedvissning**
- 97 Plantan är vissen
- 99 Skörd

Litteratur

Feller, C., Bleiholder, H., Buhr, L., Hack, H., Hess, M., Klose, R., Meier, U., Stauss, R., van den Boom, T. and Weber, E. 1995. Phenological growth stages of vegetable crops II. Fruit vegetables and pulses. *Nachrichtenblatt des Deutschen Pflanzenschutzdienstes* 47:217–232.

Text

Annika Djurle
Inst. för ekologi och
växtproduktionslära/Växtpatologi
Box 7043
750 07 Uppsala
Tel: 018–67 16 02

Barbara Ekbohm
Inst. för entomologi
Box 7044
750 07 Uppsala
Tel: 018–67 26 25

Teckningar

Kajsa Göransson

Mars 1987

Reviderad december 2000

Faktablad om växtskydd utges inom områdena Jordbruk och Trädgård.

Faktabladen kan beställas som årsabonnemang, komplett serie eller enstaka exemplar.

Eftertryck av denna publikation är förbjudet enligt lag. Den som vill mångfaldiga något av innehållet måste först få tillstånd från SLU. Tel: 018–67 23 47 (trädgård), tel: 018–67 26 53 (jordbruk), fax: 018–67 28 90. Adress: SLU, Box 7044, 750 07 Uppsala.

ISSN 1100-5025

© Sveriges lantbruksuniversitet

Ansvariga utgivare: Jordbruk: Roland Sigvald
Trädgård: Maj-Lis Pettersson

Redaktörer: Jordbruk: Eva Twengström
e-post: Eva.Twengstrom@evp.slu.se
Trädgård: Maj-Lis Pettersson
e-post:
Maj-Lis.Pettersson@entom.slu.se

Hemsida: <http://www.tv.slu.se/>

Distribution: SLU Publikationstjänst
Box 7075, 750 07 Uppsala
Tel. 018–67 11 00
Fax. 018–67 35 00
e-post: publikationstjanst@slu.se